

Verlangen

Overweging 10 januari 2021
Jesaja 55: 1-5, Marcus 1: 1-11

Gemeente van Jezus Messias

De profeet Jesaja neemt ons mee naar een bijzondere supermarkt. Eentje zonder kassa of zelfscanner. Anders dan bij Jumbo of Albert Heijn is hier alles gratis. Deze 'Jesaja-vers-markt' is werkelijk de allergoedkoopste. Hier kan zelfs de geel gekleurde superdiscounter niet tegenop.

'Hierheen! Hier is water voor ieder die dorst heeft.
Kom, ook al heb je geen geld...
Kom, koop voedsel zonder geld.
Koop wijn en melk zonder betaling.'

Jesaja roept het beeld op van een markt waar voedsel voor niks te krijgen is. Zonder te betalen krijg je zelfs wijn en melk. Symbolen voor een goed leven. Jesaja creëert hier een royale, koninklijke voedselbank. Ieder mens mag hier halen wat hij nodig heeft om goed te kunnen leven. Zonder te betalen!

Op de markt van het leven, midden in de wereld die regeert wordt door de macht van geld en winst, klinkt plotseling een heel ander geluid. Jesaja is de tegenstem. Het tegengeluid namens de Eeuwige.

Niemand hoeft zich in het visioen van Jesaja nog zorgen te maken of hij vandaag of morgen te eten zal hebben. Alles is te geef. Jesaja leeft vanuit het ultieme motto: 'wie deelt, heeft nooit te weinig'. Er is genoeg voor iedereen. De basisbehoeften om te kunnen leven worden gratis beschikbaar gesteld. Zo ontstaat er ruimte omtijd aan andere zaken te besteden. Zoals het aangaan van een relatie met de Eeuwige.

'Luister aandachtig naar mij
En je zult ruimschoots te eten hebben
En genieten van een overvloedig maal...
Leen mij je oor en je zult leven.
Ik sluit met jullie een eeuwigdurend verbond'

In de wereld van Jesaja wordt overleven ingewisseld voor verbinding en ontmoeting. Niet het egoïstisch voortbestaan van mijn eigen 'ik', mijn ego, staat centraal, maar het aangaan van relaties. Met God, met de ander, met de natuur.

De stem van Jesaja is de tegenstem in de samenleving die wil verbinden. De stem die ons oproept om te delen. Tijd, aandacht, geld, eten, welvaart, je huis, gezelligheid; je deelt het. Verbondenheid die verder gaat dan ons eigen welzijn of dat van mijn familie. Verbinding met alle mensen, met de aarde waar we uit voortkomen en waar we van afhankelijk zijn. Verbondenheid met God. De bron waaruit we leven.

Jesaja roept een visioen op van een basisinkomen voor iedere inwoner van Israël. Maak je geen zorgen; je bestaan is geregeld. De tijd die we anders moeten besteden aan overleven, aan het regelen van ons bestaan, kunnen we nu besteden aan bezinning. Wie ben ik? Hoe wil ik leven? Waar liggen mijn prioriteiten? Neem de tijd om je te bezinnen op het wezenlijke, want voor je het weet is je leven voorbij.

De noodzaak tot bezinning geldt niet alleen voor mij als individu, maar ook voor de overheid. Ook voor hen die ons regeren, die zorg dragen voor dit land, onze leefomgeving geldt dat bezinning geen overbodige luxe is. Hoe moet onze samenleving er over vijf jaar uitzien? Welke visie heeft de politiek op een gezonde maatschappij? Jesaja is de profeet die scherp zag dat een overheid de plank flink kan misslaan. Zonder bezinning op goed bestuur, verwordt dit al snel tot een verziekt spel om de macht. Het is Jesaja, de profeet van de tegenstem die schrijft: 'God verwacht recht, maar oogst onrecht, God zoekt rechtsbetrachting, maar vindt rechtsverkrachting'. (Jesaja 5: 7).

Waar ongeremde polarisatie toe kan leiden, zagen we afgelopen week in Washington. Als het volk wordt opgejut met valse getuigenissen, dan ligt rechtsverkrachting op de loer. Regeert een president om een samenleving beter te maken of om zijn ego te strelen?

Maar laten we ook kritisch durven kijken naar onze samenleving. In hoeverre is hier de overheid nog een hoeder van de zwakken? Een moeder geeft haar dochter die van een uitkering moet zien rond te komen voedsel. Eerste levensbehoefte! Een al te ijverige ambtenaar meent deze dochter te moeten bestraffen, het zou inkomen zijn. Wat zou Jesaja hier van vinden, denk ik dan.

‘Kom, koop voedsel zonder geld.
Koop wijn en melk zonder betaling.’

Jesaja roept op om een samenleving te organiseren vanuit liefde voor de kwetsbare, aandacht voor diegenen die niks hebben. Wie oren heeft, die hore!

Tijdens de eerste zondagen van het nieuwe jaar leest de kerk, naast de profeten, ook de doop van Jezus. Een verhaal van omkeer, bekering. Johannes zegt in het evangelie van Marcus: ‘Ik heb jullie gedoopt met water, maar Hij zal jullie dopen met de Heilige Geest’. De doop is een teken dat mensen een omkeer in hun leven willen maken. Een nieuwe koers willen gaan varen. Het oude achterlaten, het wordt letterlijk afgewassen, en iets nieuws willen beginnen. Een nieuw leven beginnen. Durf met Jesaja om te denken en te werken aan een wereld vol recht.

Kerkvader Augustinus stelt: de mens is begiftigd met het vermogen opnieuw te beginnen. Als je ’s ochtends je bed uitkomt, kun je besluiten het die dag over een andere boeg gooien. Als je achter je bureau plaatsneemt, kun je besluiten om zaken geheel anders aan te pakken.

Laten we ons keren naar de woorden van Jesaja.

Daar geloof ik in.

Moge het zo zijn

7 januari 2021
Jeroen Jeroense

